

KERAMISCH MAGAZINE

KLEI

2

In gesprek met...
Carolein Smit

Elke Eder-Eich
René Bonetti

Ana Rosenzweig
25 m² atelierruimte

Uitgever Stichting Klei & Hobby
Wolsbergerweg 38, 3781 PE Voorthuizen
(06) 105 429 33,
secretariaat.klei@hetnet.nl

Redactie Mels Boom: Bibi van Eeden-
Kriek, Ingrid Grutters, Mariëlla Koenders,
Yna van der Meulen, Roland Meijer
Kleitechnische vragen Roland Meijer
(0321) 38 17 08 **Ondersteuning** Chaja
Kause **Eindredactie** Yna van der Meulen
PR Angela de Jong, Zuid Peterstraat 8,
6822 BX Arnhem, (026) 445 00 85,
pr_klei@yahoo.com **Vormgeving**
De Zagerij, www.dezagerij-ontwerp.nl

**Inleveren kopij, KeramiekAgenda en
advertenties** Joka van Hattum,
Wolsbergerweg 38, 3781 PE Voorthuizen,
(06) 105 429 33,
secretariaat.klei@hetnet.nl of
keramiekagenda.klei@hetnet.nl

Abonnementen KLEI verschijnt in janu-
ari, maart, mei, juli, september en
november. Een jaarabonnement kost €
19,75 bij vooruitbetaling en kan op elk
moment ingaan. U ontvangt hiervoor een
acceptgiro of in België een factuur.
Zonder opzegging vóór de verschijning
van het laatste nummer van de abonne-
mentsperiode worden abonnementen
automatisch met een jaar verlengd
**Opgave nieuwe abonnementen, adres-
wijzigingen en opzeggingen** Frits Storm,
Marterlaan 13, 6705 CK Wageningen,
(0317) 42 58 02, fax (0317) 41 29 90,
klei.frits@hetnet.nl. Abonnementen ook
via: www.klei.nl **Losse nummers**
€ 3,75, te koop op de keramiekmarkten
of met bijbetaling van verzendkosten te
bestellen bij de abonnementenadminis-
tratie **Agent voor België** Colpaert
Ceramic & Sculpture Materials,
Groendreef 51, B-9000 Gent,
+32 (0) 92262826,
fax +32 (0) 92370067

Oplage 6000 **Abonnementen** 5500
Druk Drukkerij Modern BV, Bennekom
ISSN 1386-0178

De redactie van het keramisch magazine
KLEI ontvangt graag artikelen van lezers.
De artikelen mogen praktisch, technisch
of experimenteel zijn, maar ook adviezen,
doe-artikelen en vragen zijn welkom.
Redactie en uitgever stellen zich niet
aansprakelijk voor eventuele ontstane
schade, op welke wijze dan ook, aan
ingezonden werken en beeldmateriaal.
De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden kopij in te korten, aan te
vullen of op andere wijze te bewerken.
Beeldmateriaal en teksten voor gebruik
in het keramisch magazine KLEI dienen
vrij van rechten te zijn en vrij gebruikt te
kunnen worden.

© Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, micro-
film of op welke andere wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
uitgever.

inhoud

maart 2005
25e jaargang

Op de omslag
werk van
Carolein Smit
Jachttrofee,
2004, h 55 cm,
particuliere
collectie
Den Haag

FOTO: WINNIFRED
LIMBURG

**In gesprek met...
Carolein Smit**
4

**Het gezicht dat bij
me hoort**
14

Vraag en Antwoord
20

En verder

**Decoratietechnieken:
Elke Eder-Eich**
7

**De totstandkoming
van *The Last Boy***
16

**Porselein om mee
te spelen**
21

Bonetti, le film
11

**Gezocht:
ateliersruimte voor
keramist**
18

Berichten 3
KAAT 22
Kleispor 22
Boekbespreking/
berichten 23

De Les Gewezen/
Biscuittjes 33
KeramiekAgenda 34

Decoratietechnieken: Elke Eder-Eich

Bij haar barokke decoraties maakt Elke Eder-Eich gebruik van een aantal technieken. Ze brengt applicaties aan, verandert het aanzien van het oppervlak en werkt met slib, glazuren en lusters. Haar specialiteit is de 'grasmat', of, zoals ze zelf zegt: *die Wiese...* Ze laat hier zien hoe ze al deze technieken combineert tot een surrealistisch en kleurrijk resultaat.

Elke Eder-Eich (1966) besepte al vroeg dat ze in haar leven iets wilde doen waar zowel hoofd als handen voor nodig waren. Ze koos voor keramiek en volgde een traditionele driejarige opleiding. Dat was een voorwaarde om zich bij de vakschool in Höhr-Grenzhausen (bij Koblenz) te kunnen inschrijven. Daar volgde ze lessen in vormgeving van de potvorm van Matthes, bekend door zijn uitgebreide boek over glazuren. Bij hem ontwikkelde zij haar gevoel voor detail. Dat werd een van de belangrijke elementen in haar werk. Samen met haar hang naar het experiment moest dat wel bijzonder werk gaan opleveren.

Al op school had Elke ideeën over vormgeving die veel verder gingen dan de traditionele benadering, maar ze durfde nog niet... Dat kwam toen ze in 1994 haar eigen atelier opende. Op dat moment vond ze de vrijheid om nieuwe mogelijkheden te zoeken en uit te voeren. Ze begon stukken samen te stellen uit gedraaide elementen en combineerde die met afgietsels van voorwerpen die ze hier en daar vond. Dat betekende het begin van een zoektocht naar bruikbare vormen op markten, antiekbeurzen en ijzerwaren winkels. Haar atelier vulde zich langzamerhand met dozen vol ornamenten van hout, ijzer, koper, plastic. Een deel ervan werd afgegoten en ligt als gipsvorm klaar voor gebruik. Zo kan Elke kiezen uit een enorme variatie aan kleine vormen.

Bij elk werk begint Elke met het maken van een schets. Daarop bepaalt ze de globale vorm en selecteert ze de applicaties die ze aan wil brengen. Maar bij het bouwen wordt het bijna altijd anders. Ze voelt het als een soort verkleedpartij, een soort theater. Door het gebruik van applicaties uit gipsvormen ontstaan herhalingen in haar werk. Ze heeft een voorliefde voor vissen, stenen, water, vanwege de Rijn, die langs haar woonplaats stroomt. Als ze haar grasmat gebruikt, komen er als vanzelf ook bloemen tevoorschijn... Telkens zoekt ze naar een combinatie van het banale met het kunstzinnige, waardoor met elk kunstwerk een surrealistisch landschapje ontstaat.

In de toekomst ziet Elke zich werk maken waarbij de plaats waar ze de objets trouvés vond een rol gaat spelen. Hoe, weet ze nog niet precies, maar ze weet zeker dat er een stuk magie bij hoort.

Mels Boom

Voor wie verder in haar werk geïnteresseerd is, kan contact met Elke Eder-Eich opnemen: Bonnerstrasse 2, D-53859 Reidt, Duitsland, +49 (0) 220874827 of +49 (0) 22086013.

Doos, 2001, steengoed, h 26 cm

Schaal, 2002, steengoed, h 10 cm x b 25 cm x d 19 cm

Doos, 2001, steengoed, h 26 cm

Decoratie technieken

Elke Eder-Eich maakt voor KLEI een dekseldoos met haar speciale decoraties.

Eerst draai ik een cilinder, met rand en zonder bodem... en zet hem te drogen met een stukje krant erop (daardoor vervormt hij niet zo gemakkelijk); overigens, alle onderdelen die ik maak, laat ik even drogen voor ik ze verder verwerk.

Ik rol een plaat klei op dikte (ik leg er latjes naast om de goede dikte te krijgen)...

...en druk hem op behang met een structuur; daarna rol ik nog een paar extra platen (zonder structuur) uit.

Eén van die platen druk ik in een bord tot een holle vorm.

Zodra de gedraaide cilinder genoeg opgesteven is, vervorm ik hem.

Ik maak de hoeken rechter...

...en daarna de zijkanten.

Dan teken ik op de plaat klei die ik het eerst maak- te, de maat voor de bodem af.

Dat doe ik aan de kant zonder structuur; ik geef met een cijfer of letter aan (op de bodem en de gevormde cilinder) hoe de cilinder erop gestaan heeft, om de plaat later precies zo te kunnen monteren. Dan snijd ik de bodem iets buiten de lijn uit en monteer hem; ik monteer steeds met wat dik slib, na het inkrassen van beide zijden.

Vervolgens begin ik met het bovenvlak: de plaat die ik al een holle vorm gegeven had, houd ik ondersteboven op de cilinder en klop ik in vorm. Ik snijd het overtollige materiaal weg.

Nu is het tijd om het deksel te maken: eerst teken ik op gevoel de gewenste maat af op het bovenvlak...

...en snijd de opening; het uitgesneden deel vormt het deksel.

Ik houd een nieuwe plaat – die ik eerst wat bol gemaakt heb – onder de opening en teken de rand af waar het deksel op moet rusten.

Vervolgens snijd ik de rand uit, kijk of alles goed past en monteer hem; nu is het tijd om ook het bovenvlak op de cilinder te monteren.

Nu zijn de ornamenten aan de beurt; ik heb een hele verzameling drukmallen, waar ik uit kiezen kan.

Ik druk de zachte klei in de vorm en haal hem er na wat drogen uit.

De hoorns extrudeer ik.

Ik vorm ze met de hand, buig ze voorzichtig krom en daarna om een staafje...

...tot ze de gewenste vorm hebben.

Ik snijd de overtollige randen van de hoekornamenten...

...en teken op de doos de plaats af waar ze moeten komen.

Ik verdeel de omtrek in gelijke delen met mijn zelfgemaakte meetlint en geef dit aan met potlood; zo kan ik later ook heel precies verticale lijntjes aanbrengen. Na het monteren van de hoekornamenten werk ik de naden af.

Aan de hoekornamenten monteer ik de bolle pootjes waar de doos op zal komen te staan.

Nu ga ik de grasmat maken; om die te krijgen druk ik hele zachte klei door een zeef. Nadat ik de hoorns op het deksel aangebracht heb, monteer ik de grasmat er tussen; met een scherp mesje druk ik de klei tegen de ingeslibte ondergrond; zie hoe ik met plastic folie voorkom dat het deksel vastplakt.

Ik vorm de steentjes met de hand en teken hun plaats af op de doos; na het monteren werk ik de onaffenheden met een spatel weg.

Op de hoorns breng ik met slijb stippels aan met een ringeloor.

De zijwand van de doos krijgt op dezelfde manier verticale lijntjes.

De doos is bijna klaar! Nu nog heel voorzichtig drogen en biscuitstoken.

Na het aanbrengen van verschillende kleuren glazuur wordt de doos gladgebrand; daarna breng ik luster aan op diverse onderdelen; na nog een keer op lage temperatuur stoken is de doos klaar.

FOTO'S: MELS BROOM